

Vyhodnocení evaluačních dotazníků

od účastníků vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik
a mimořádných událostí“ pořádaných HZS krajů a HZS hl. m. Prahy
v kalendářním roce 2017

Zpracováno na základě dotazníků, které vyplnili účastníci akreditovaných vzdělávacích programů a MV-GŘ HZS ČR je poskytli zástupci HZS krajů a HZS hl. m. Prahy.

V závěru roku 2013 byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy udělena Ministerstvu vnitra-generálnímu ředitelství HZS ČR akreditace vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČMU)“ pro učitele základních a středních škol. Na základě udělené akreditace mohou HZS krajů připravovat vzdělávací akce (semináře, kurzy) pro učitele a vydávat jim osvědčení o absolvování. Akreditované vzdělávací programy jsou začleněny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K dalšímu provádění vzdělávacích programů a vydávání osvědčení o jejich absolvování bylo v listopadu 2016 požádáno o prodloužení akreditace výše uvedených vzdělávacích programů. Akreditace byla udělena pod č. j.: MSMT-32514/2016-1-932. Platnost akreditace byla stanovena do **24. 11. 2019**.

V souladu s prioritou plánu PVČ na rok 2017 probíhaly v krajích kurzy pro pedagogy základních a středních škol. Prostřednictvím evaluačních dotazníků (formuláře s částmi A i B) bylo zjišťováno hodnocení seminářů, jejich názory na vybrané otázky a další náměty.

HZS krajů za rok 2017 celkem vydaly 207 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro základní vzdělávání a 5 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro střední vzdělávání (přehledová tabulka č. 1).

Návratnost dotazníků u vzdělávacích programů OČMU pro základní a střední vzdělávání činila 177 ks (což je 83,5 %; z 212 vydaných osvědčení).

Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů	
OČMU pro základní vzdělávání	OČMU pro střední vzdělávání
207	5

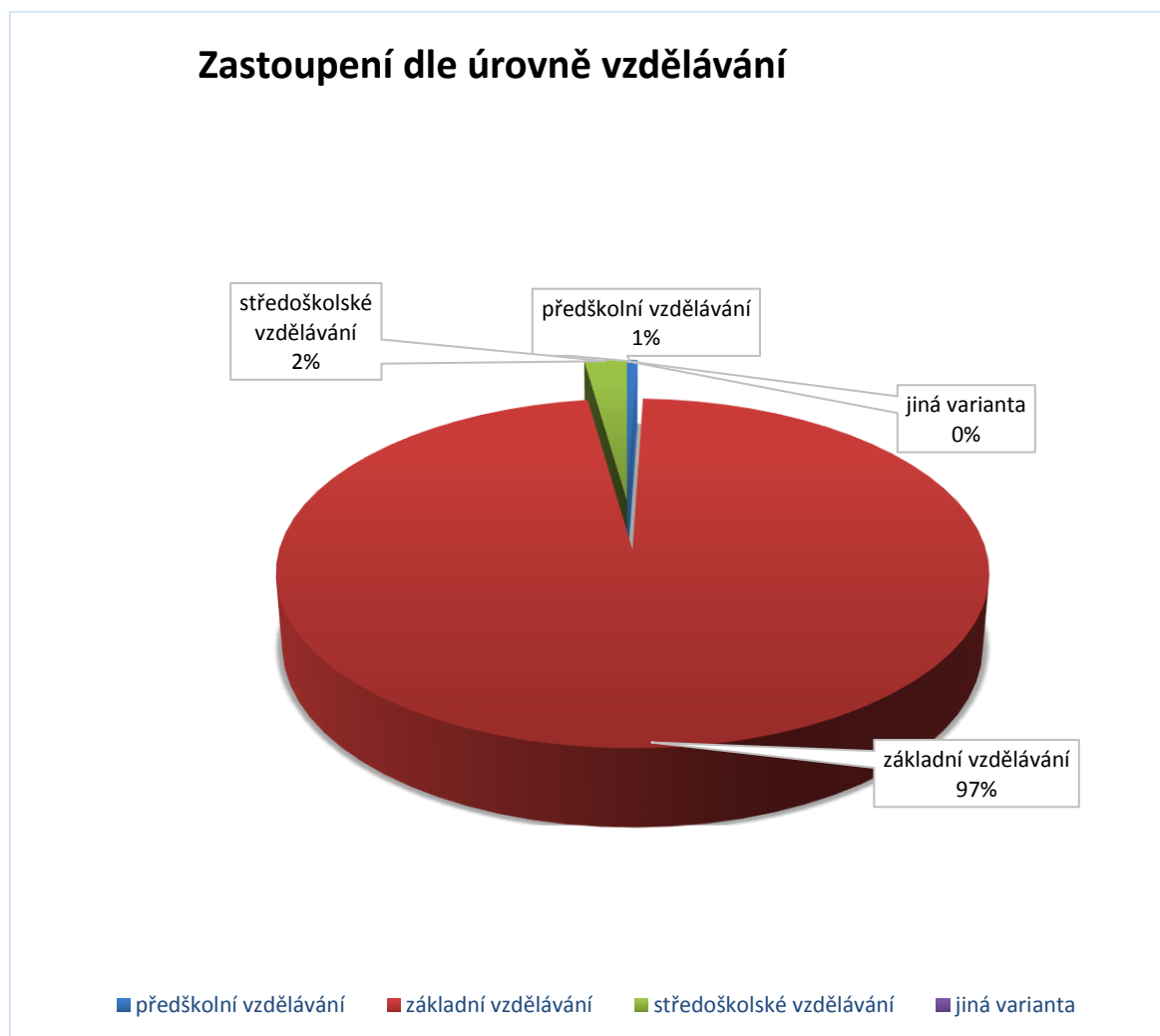
Tabulka č. 1

■ VYHODNOCENÍ ČÁSTI A ZE VŠECH DOTAZNÍKŮ

Níže jsou v přehledových tabulkách vyhodnoceny odpovědi z odevzdaných dotazníků ze seminářů určených pro základní vzdělávání, a to za část A.

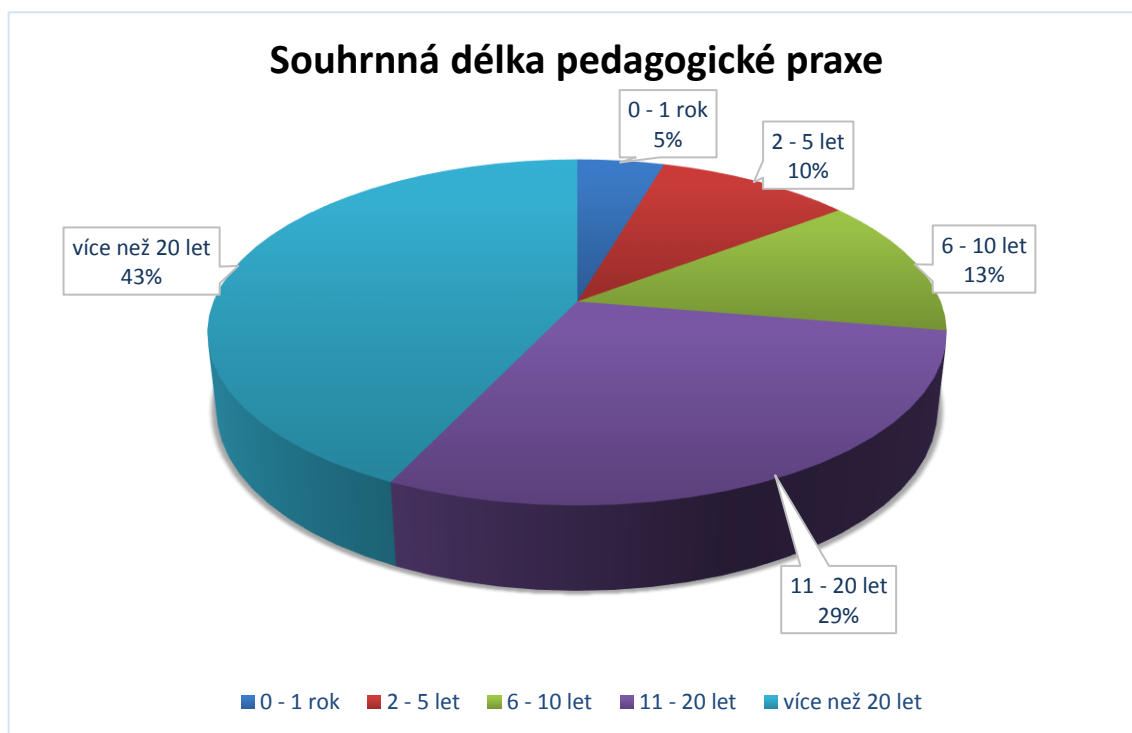
K vyhodnocení bylo vzato **177 dotazníků** (což představuje **83,5 % z celkového počtu 212 účastníků**, jimž bylo HZS kraje vydáno osvědčení).

1A	V současné době působím převážně:				Poznámka
	v předškolním vzdělávání	v základním vzdělávání	ve středoškolském vzdělávání	jinde	
	1 ×	172 ×	4 ×	0 ×	-
177	1 %	97 %	2 %	0%	-

Graf č. 1

2A	Souhrnná délka mé pedagogické praxe je:					Poznámka
	0 – 1 rok	2 – 5 let	6 – 10 let	11 – 20 let	více než 20 let	
	8 ×	18 ×	23 ×	52 ×	76 ×	-
177	5 %	10 %	13 %	29 %	43 %	-

Graf č. 2

Pro následující tabulky platí bodové hodnocení, kde 5 je nejvíce, tedy maximálně kladné hodnocení, 1 nejméně – záporné hodnocení.

3A	Přínos získaných poznatků pro moji praxi, profesní rozvoj:					Poznámka
	1	2	3	4	5	
	0 ×	1 ×	19 ×	36 ×	121 ×	-
177	0 %	0,6 %	10,7 %	20,3 %	68,4 %	-

4A	Odborná úroveň lektora:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	0 ×	0 ×	0 x	11 ×	166 ×	-
177	%	0 %	0%	6,2 %	93,8 %	-

5A	Prezentační dovednosti lektora:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	0 ×	0 ×	1 x	27 ×	149 ×	-
177	0 %	0 %	0,6 %	15,3 %	84,1 %	-

6A	Organizační zajištění akce:					
	1	2	3	4	5	
	0 ×	0 ×	0 ×	15 ×	162 ×	
177	%	0 %	0 %	8,5 %	91,5 %	

7A	Vaše osobní souhrnné zhodnocení akce:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	0 ×	0 x	2 x	29 x	146 ×	-
177	0 %	0 %	1,1 %	16,4 %	82,5 %	-

Z grafického vyjádření je patrné, že **97% dotazovaných pedagogů působí v oblasti základního vzdělávání, 2 % ve středoškolském vzdělávání a 1% působí v MŠ.**

Z hlediska délky pedagogické praxe je **stejně jako vloni výrazně zastoupena skupina pedagogů s délkou praxe větší než 20 let (43%)**, následovaná skupinou s délkou praxe 11 až 20 let (29 %) a dále sestupně skupina s délkou praxe 6 až 10 let (13 %), s délkou praxe 2 až 5 let (10 %) a skupina učitelů s praxí do 1 roku byla zastoupena nejméně (5 %).

Je nezbytné pochvalně zmínit, že převládá vysoké hodnocení, co se týče odbornosti a prezentačních dovedností lektorů HZS, a to napříč všemi kraji, které se podílely na školení pedagogů.

Následuje výběr z komentářů, k nimž byli účastníci vyzváni v závěru části A dotazníků („Místo pro Váš komentář: doporučení ke zlepšení, stížnost na nedostatky; co se Vám líbilo; co Vás naopak nezaujalo; co navrhujete doplnit, vylepšit“):

- ✓ *Úžasně názorný dotazník, vynikající příklady z praxe*
- ✓ *Velmi pěkný seminář, úžasné příklady z praxe, příjemné prostředí i lidé*

- ✓ *Moc děkuji za poutavé zpracování programu, milé a vstřícné přijetí.*
- ✓ *Děkuji za přínosný program, vstřícnost a praktické příklady.*
- ✓ *Velice přínosný seminář, děkuji.*
- ✓ *Děkuji, bylo to vynikající, super akce.*
- ✓ *Akce splnila svůj účel, všeobecná spokojenost.*
- ✓ *Příjemná, přátelská atmosféra. Praktické ukázky výhodou.*
- ✓ *Velmi děkuji, zcela jistě se s vámi spojím ke spolupráci.*
- ✓ *Naprostá spokojenost, potřeba trvalé spolupráce.*
- ✓ *Velmi se mi líbilo.*
- ✓ *Celá akce byla dobře zorganizovaná, lektori milí, díky.*
- ✓ *Děkuji za velmi příjemnou atmosféru, lidské jednání.*
- ✓ *Jedno z mála školení, které mělo úroveň a bylo k něčemu.*
- ✓ *Přidat informace i o zbylých složkách IZS.*
- ✓ *Spolupráce se školami, kam mimořádné situace zařadit do RVP (ŠVP) – jsou v našich ŠVP zpracované, více ví ředitelé škol.*
- ✓ *Školení bylo avizováno do 15 hodiny a v programu je exkurze a hasičská technika až po 15. hodině, bohužel.*
- ✓ *Byla bych vděčná za znovunatočení DVD „Štěstí přeje připraveným“.*
- ✓ *Přednášející jsou profesionálové.*
- ✓ *Pokud má prezentace více řádků samotného textu, nikdo to nečte.*
- ✓ *Perfektně připravená výuka, vše navazovalo, téma zajímavé, přednášející výborně mluvili.*
- ✓ *Výborná organizace i příprava, děkuji.*
- ✓ *Zaujala mě nově zařazená přednáška psychologa a tiskové mluvčí.*
- ✓ *Bez připomínek.*
- ✓ *Mně se to líbilo, ale některá témata se překrývala.*
- ✓ *Vynikající seminář.*
- ✓ *Díky za webové adresy a doporučené materiály.*
- ✓ *Inspirace k výuce - podklady a materiály, výborné organizační zajištění akce.*
- ✓ *V první části by stačilo se odkázat na zdroje informací.*
- ✓ *Líbilo se mi pojetí. To že bylo zmíněno a zdůrazněno to nejdůležitější.*
- ✓ *Organizace volby témat, podstatných informací, kde hledat.*
- ✓ *Příjemné, ochotné vystupování a odbornost přednášejících lektorů, užitečné informace, děkuji.*
- ✓ *Zaujal mě praktický přístup a náměty pro práci se žáky (např. Záchranný kruh, apod.)*
- ✓ *Velmi přehledné, názorné, užitečné.*
- ✓ *Myslím, že by tento kurz měl být povinný pro všechny školy.*

■ VYHODNOCENÍ ČÁSTI B ZE VŠECH DOTAZNÍKŮ

Souhrnné vyhodnocení dotazníků ze seminářů určených pro základní vzdělávání, a to za část B je uvedeno v následujících tabulkách.

K vyhodnocení bylo vzato **177 dotazníků**.

1B	Je podle Vás důležité, aby žáci ve škole získali průpravu v oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí?		
	ANO	NE	Poznámky
	176 ×	-	1 × bez odpovědi

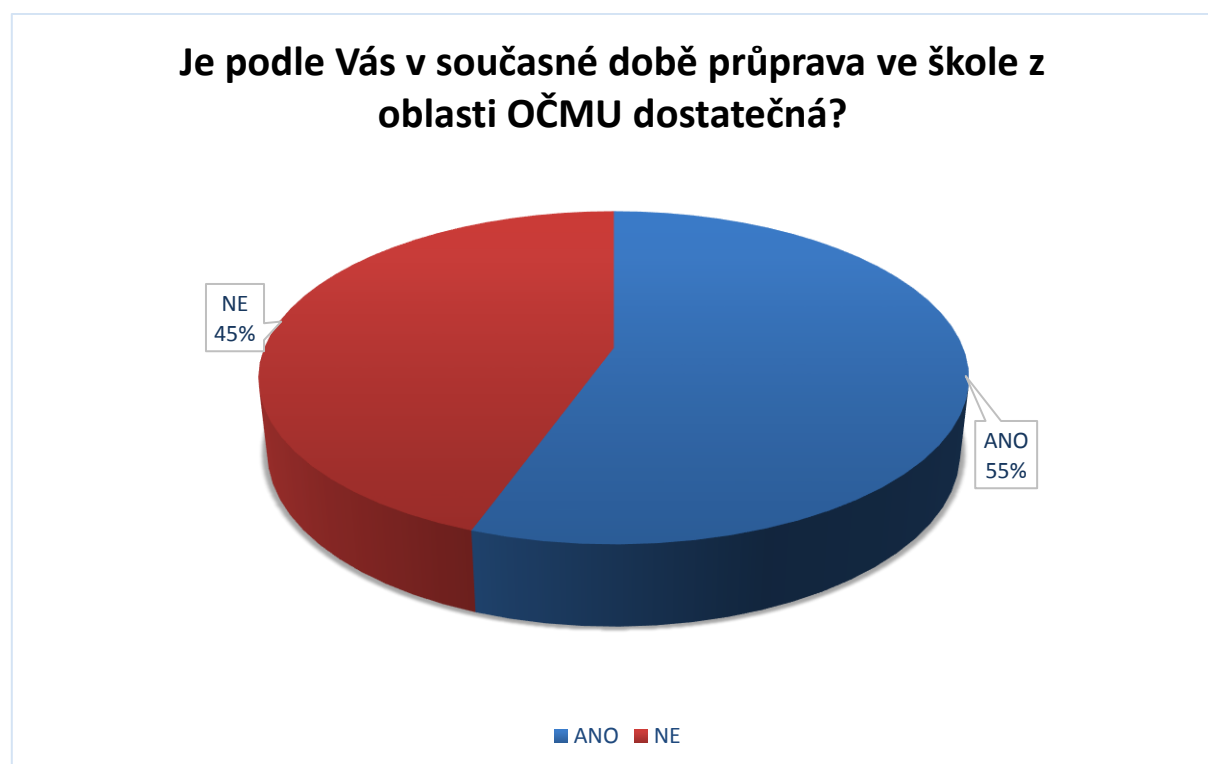
Varianta ANO: 100 % (176 × Ano ze 176 odpovědí)

Bezprecedentní 100% souhlasná odpověď na první otázku z části B potvrzuje, že pedagogové jsou si pevně vědomi nezbytnosti probrat se žáky problematiku ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí během řádné výuky ve škole.

Odpověď ANO

- ✓ *Méně práce pro profesionály.*
- ✓ *Nejenom žáci, ale i rodiče.*
- ✓ *V MŠ – v rámci rozumových schopností dětí.*
- ✓ *6 hodin ročně OČMU v PV, máme samostatný předmět.*
- ✓ *Protože oni by nejradši volali na všechno maminku.*
- ✓ *V současné době podceňovaná oblast.*
- ✓ *Na stávající škole jsem pouze 1 rok, avšak za tu dobu neproběhlo obdobné školení či program pro děti (krom návštěv preventistů PČR).*

2B	Je podle Vás v současné době průprava ve škole z oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí dostatečná?		
	ANO	NE	Poznámky
	96 ×	77	3 × bez odpovědi, 1 × odpověď Ano i Ne
Varianta ANO: 55,5 %			

Graf č. 3

Odpověď ANO

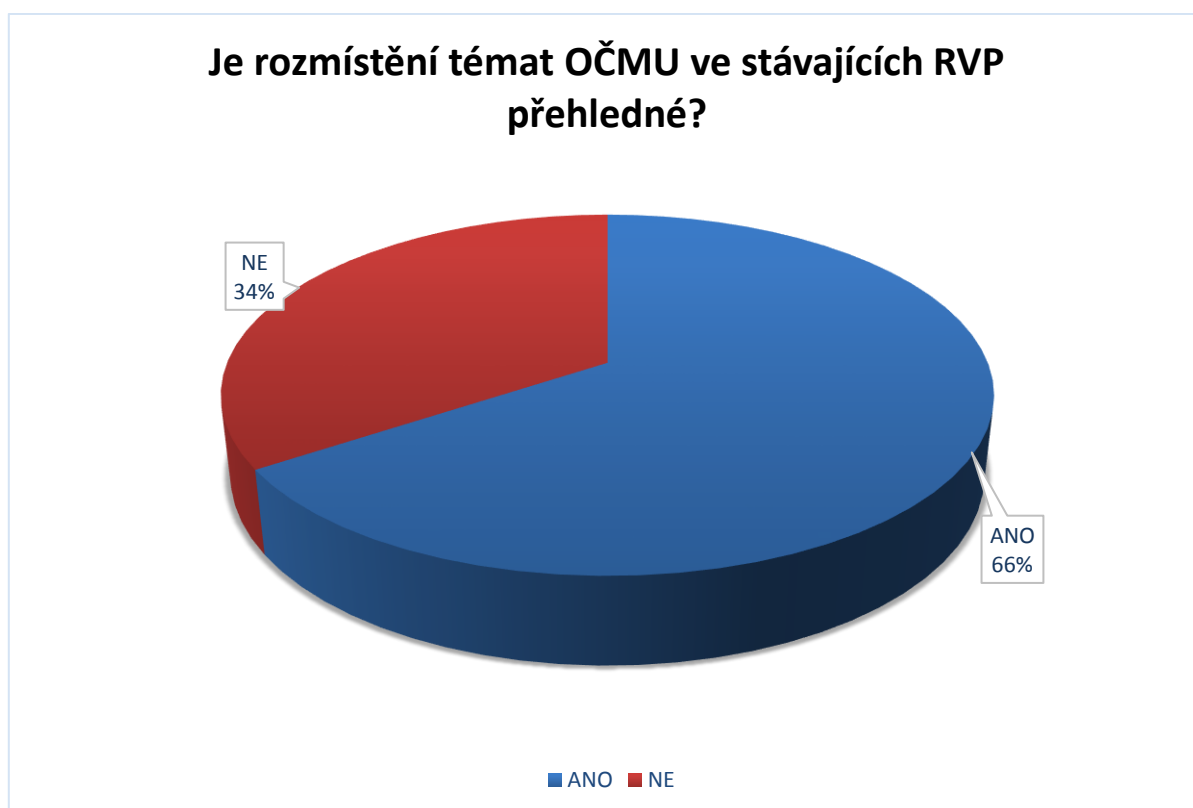
- ✓ 2x Zařazení (včlenění) do výuky + spolupráce IZS.
- ✓ V MŠ – přiměřeně věku – tématické celky.
- ✓ Částečně.
- ✓ Máme samostatný předmět, horší je to s přístupem rodičů i žáků.
- ✓ Každoročně pořádáme besedy s hasiči.
- ✓ V rámci svých předmětů (OV, cizí jazyk) budu problematice věnovat více pozornosti, předám informace kolegům.
- ✓ Ano, ale mohla by být i větší.
- ✓ Bohužel děti jsou velmi průpravě odolné a tuto vlastnost si cíleně zdokonalují.

- ✓ *V naší škole je zřízen kroužek „Malý záchranář“, kam je přihlášeno dost dětí a kde se dozvídají potřebné informace.*
- ✓ *Ale neškodilo by prohloubit.*
- ✓ *Ale záleží na přístupu pedagoga.*
- ✓ *Víc akcí s HZS včetně exkurzí a návštěv dětí v DO.*

Odpověď NE

- ✓ *Nesystematické začlenění této výchovy do RVP a ŠVP.*
- ✓ *Myslím, že malé děti nejsou proškoleny vůbec.*
- ✓ *Obecně vzato je ve školách co dohánět.*
- ✓ *3x Vždy je co zlepšovat.*
- ✓ *Vždy je co zlepšit, přípravu sice pravidelně realizujeme, ale dnes jsem získala spoustu dalších námětů.*
- ✓ *Málo praxe pro děti.*
- ✓ *Často pouze teoretická výuka, málo praxe pro děti (omezené finance).*
- ✓ *Pouze v rámci jednoho předmětu.*
- ✓ *Na to, aby byla dostatečná, by bylo zapotřebí více prostoru.*
- ✓ *Bohužel na to v hodinách není dostatek času.*
- ✓ *Více praktických ukázek, absolvování konkrétních činností a simulací.*
- ✓ *Zpracováno do ŠVP, v rámci Preventivního programu školy. Dodržuje se?*
- ✓ *Stále podceňujeme toto téma, zejména na I. stupni ZŠ.*
- ✓ *Chybí předmět pro výuku.*

Je rozmístění témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ve stávajících rámcových vzdělávacích programech přehledné?			
3B	ANO	NE	Poznámky
	113 ×	59 ×	2 × bez odpovědi, 1 × odpověď „nemohu posoudit“, 2 × odpověď Ano i Ne
Varianta ANO: 65,7 % (113 × Ano z celkových 172 odpovědí)			

Graf č. 4

Mezi učiteli, účastníky vzdělávacích seminářů, převažuje dvou třetinový názor, že stávající rozmístění témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je přehledné. Přesto se ozývají hlasy zbývající třetiny, které odkazují na nedostatečnou časovou dotaci ke kvalitnímu věnování se předmětné problematice.

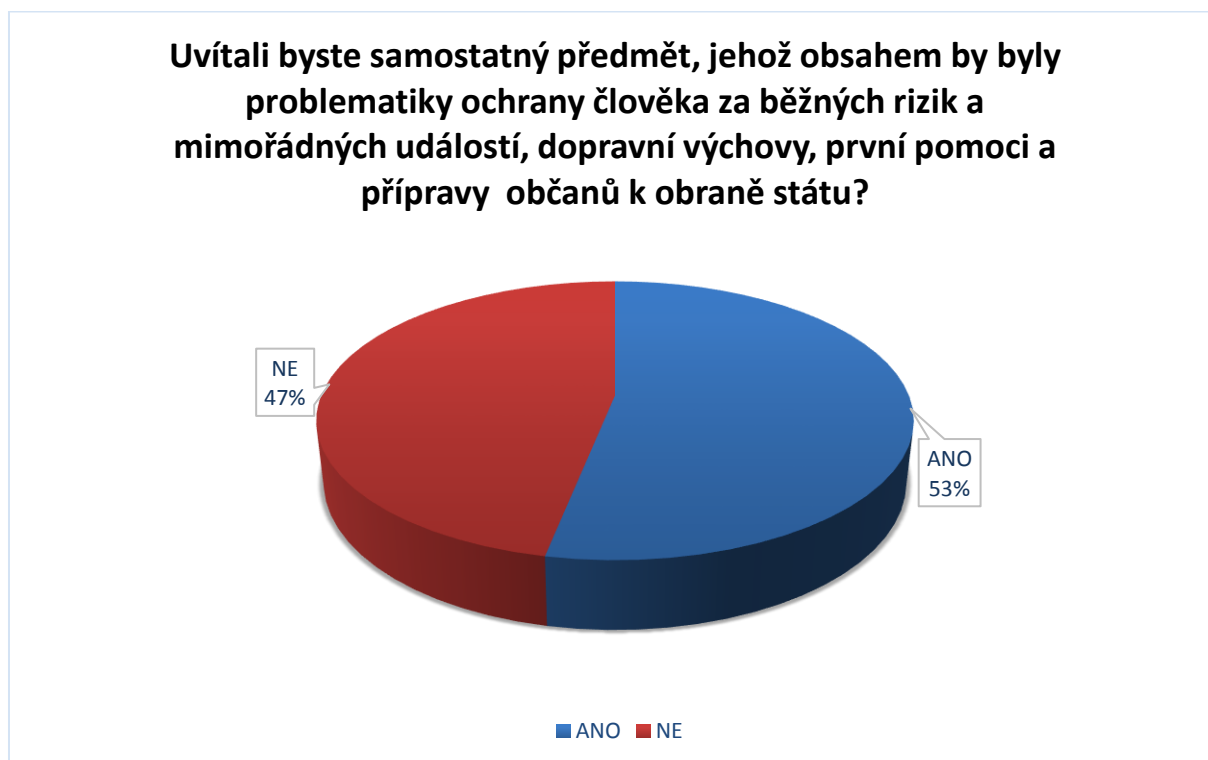
Odpověď ANO

- ✓ *Ale nesmí být pouze teorie.*
- ✓ *Vzhledem k tomu, že se tímto tématem zabývalo více lidí, společnými silami jsme je dali do našich tematických plánů.*
- ✓ *Ono je to jedno, když je k tomu doma nevedou.*
- ✓ *Ale jen v případech malých škol, kde spolu učitelé o tématech diskutují.*

Odpověď NE

- ✓ Samostatný předmět zaměřený na přípravu a seznámení žáků s tématem by byl vhodnější, učitelé nejsou dostatečně seznámeni s danou problematikou.
- ✓ RVP jsou zcela nepřehledné
- ✓ Otázka, kam patří obecné ohrožení „bomba ve škole“
- ✓ Záleží na tom, jak byla témata z RVP přetransformována do ŠVP
- ✓ Zbytečně komplikované 2x
- ✓ Velmi špatně se v RVP orientuji, dnes jsem si leccos utřídila, děkuji.
- ✓ Přestože se snažíme, je výuka problematická. Učitelé daných předmětů nemají vždy dost času na důkladné naučení a procvičení

4B	Uvítali byste samostatný předmět, jehož obsahem by byly problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k obraně státu?		
	ANO	NE	Poznámky
	93 ×	82 ×	1 × bez odpovědi, 1 × odpověď Nevím
Varianta ANO: 53 % (93 × Ano z celkových 175 odpovědí)			

Graf č. 5

Z grafu č. 5 je patrné, že mírně převažuje počet zastánců vytvoření samostatného předmětu, jehož obsahem by byly problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí. V letech 2014 a 2015 nebyl velký rozdíl mezi zastánci nového předmětu a těmi, kteří byli proti jeho zavedení. V roce 2016 převyšoval názor na **nezavádění** nového předmětu, a to **61%** ze všech dotázaných. V roce 2017 se křivka opět vrátila k výchozím hodnotám z let 2014 a 2015. Rozdíl hodnot v roce 2016 může vycházet i z malého počtu respondentů, kterých bylo 106, oproti roku 2014 (298 respondentů), 2015 (217 respondentů) a 2017 (177 respondentů).

Reakce respondentů na otázku dotazníku 4B: „**Uvítali byste samostatný předmět, jehož obsahem by byly problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k obraně státu?**“

Odpověď ANO

- ✓ *Možná ano, ale lze to částečně včlenit do stávajících předmětů (OV, CH, FY, ...)*
- ✓ *Propojit vzdělávání týkající se bezpečí člověka obecně – sloučit ochranu člověka z pohledu PČR, HZS, obrany státu.*
- ✓ *Samostatný předmět – záleží na dotaci hodin.*
- ✓ *V rámci I. stupně vzdělávání; velice oceňuji výuku Hasíka, který je velkým přínosem.*
- ✓ *Popř. i do hodin VKZ, OV (1x za měsíc).*
- ✓ *Zařazení okrajově do výuky OV je nedostatečné. Minimálně v oblasti první pomoci.*
- ✓ *Např. hodina měsíčně.*
- ✓ *V naší škole máme na 2. stupni předmět Zdravotní výchova, ve kterém je problematika OČMU zahrnuta.*
- ✓ *Máme samostatný předmět.*
- ✓ *Pouze v případě, že by učil vyškolený učitel a měl materiální zázemí (v současnosti je to ale pedagogické sci-fi).*
- ✓ *Překážkou je pro děti už nyní nadměrné množství vyučovacích hodin.*
- ✓ *Ano, ale není na to čas, osnovy jiných předmětů jsou nadměrně „nadupané“.*
- ✓ *V případě korekce u dalších, méně důležitých témat v předmětech.*
- ✓ *Nejlépe časová dotace 1 – 2 hodiny týdně po celou docházku na ZŠ.*
- ✓ *Považuji za velkou chybu, že tomu tak momentálně není.*
- ✓ *V rámci VKZ – II. Stupeň (pouze 2 hod. časové dotace).*
- ✓ *To by bylo legrace 😊.*
- ✓ *Plošně, celostátně, nejen jako možnost disponibilních hodin.*
- ✓ *V dnešní době určitě.*

Odpověď ANO (spojená s variantou NE)

- ✓ *I. Stupeň NE, II. Stupeň ANO.*
- ✓ *Ano i Ne. Myslím si, že na naší škole je toto téma dostatečně zařazeno i bez zařazení samostatného předmětu. Otázkou je, jak je tato situace řešena na jiných školách.*

Odpověď NE

- ✓ *Dá se zapracovat do stávajících předmětů.*
- ✓ *Lze probírat v rámci VKZ (výchova ke zdraví), už tak chybí kvalifikovaní učitelé.*
- ✓ *Nejspíše by to bylo na úkor jiného předmětu. Jakého?*
- ✓ *Spíše ne, nyní součást Prvouky, Přírodopisu, Vlastivědy.*
- ✓ *Lépe začlenit do stávajících předmětů.*
- ✓ *Samostatný předmět ne, výuka formou branného cvičení, seminářů, aktivního vlastního prožitku.*
- ✓ *Nebyl by problém problematiku začlenit do výuky Občanské výuky nebo Výchovy ke zdraví, místo zbytečných témat obecného charakteru.*
- ✓ *MŠ – besedy, exkurze pro děti.*
- ✓ *Problematiku máme integrovánu do stávajících předmětů.*
- ✓ *Postačí včlenit do ostatních předmětů.*
- ✓ *Ne, zasahuje do více oblastí.*
- ✓ *Myslím, že současný systém (aspoň na naší škole) návštěv dopravních hřišť či programů spojených s prevencí (1. pomoc, PČR, ZZS) je dostatečný. Pro samotný předmět již nemáme v rozvrhu místo.*
- ✓ *Nedostatek času.*
- ✓ *Na I. stupni postačí v rámci prvouky a přírodovědy, projekty, atd.*
- ✓ *Tato problematika je přirozená (působí přirozeně) u témat v jednotlivých předmětech.*
- ✓ *Vyhovující mi přijdou projektové dny nebo projekty se zaměřením na OČMU.*
- ✓ *Spíše využijeme různé akce, návštěvy IZS, projekty apod.*
- ✓ *V rámci vzdělávacích oborů je dostatek prostoru na téma OČMU a POKOS.*
- ✓ *Mezipředmětové vztahy i začlenění do předmětů stačí. Víc praktických dovedností.*
- ✓ *Problematiku bych především zařadila do předmětu VKZ (nejlépe rozšířit jeho hodinovou dotaci).*

Závěr

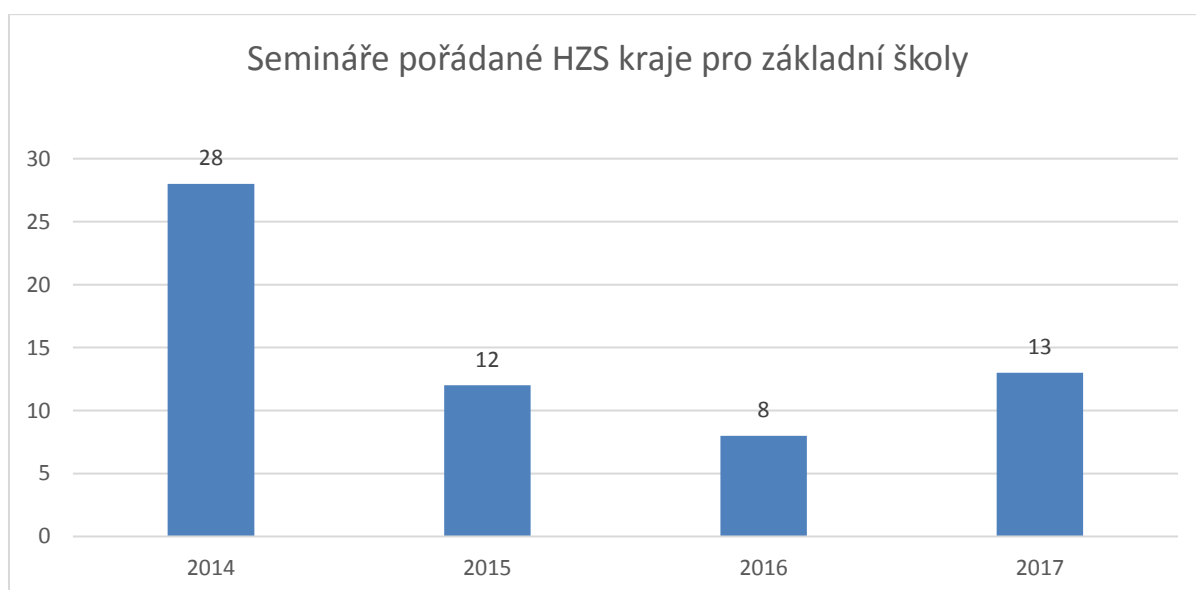
Porovnání uskutečněných kurzů a vydaných osvědčení z let 2014, 2015, 2016 a 2017

V roce 2014 se uskutečnilo 28 seminářů, v roce 2015 se uskutečnilo 12, v roce 2016 nejméně, celkem 8 seminářů a v roce 2017 se počet podařilo navýšit na 13 seminářů a více než dvojnásobné množství vyškolených pedagogů, oproti loňskému roku.

(viz tabulka č. 3)

Semináře organizované	pro pedagogy na vzdělávací úrovni							
	základní škola				střední škola			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
HZS kraje	28	12	8	13	1	0	1	2

Tabulka č. 3

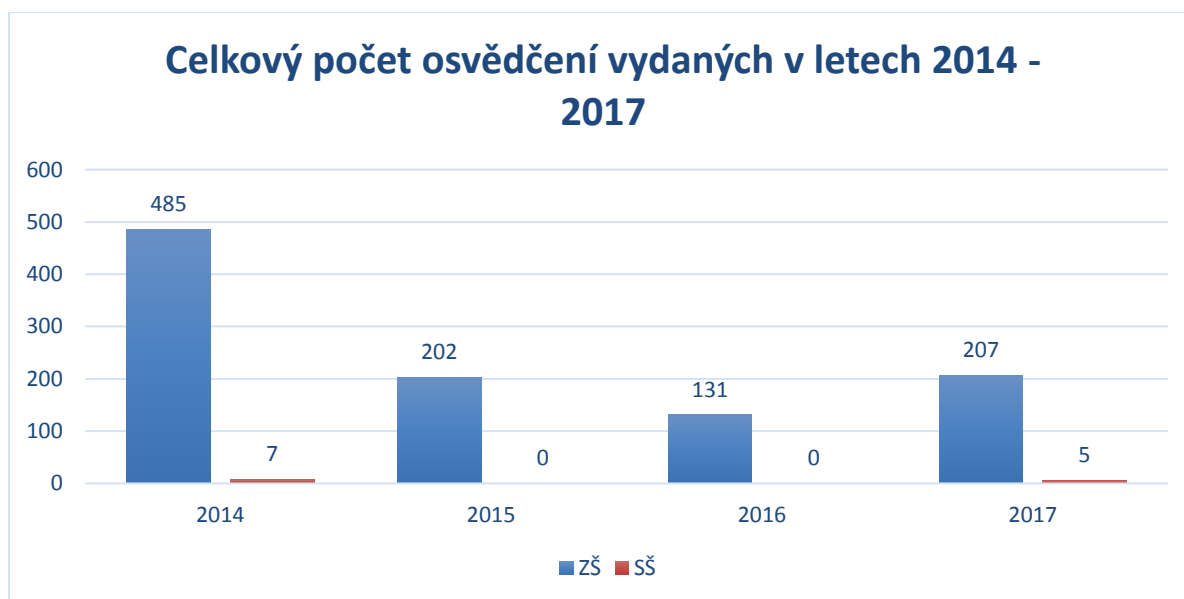

Graf č. 6

Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů							
OČMU pro základní vzdělávání				OČMU pro střední vzdělávání			
2014	2014	2016	2017	2014	2015	2016	2017
485	202	131	207	7	0	11	5

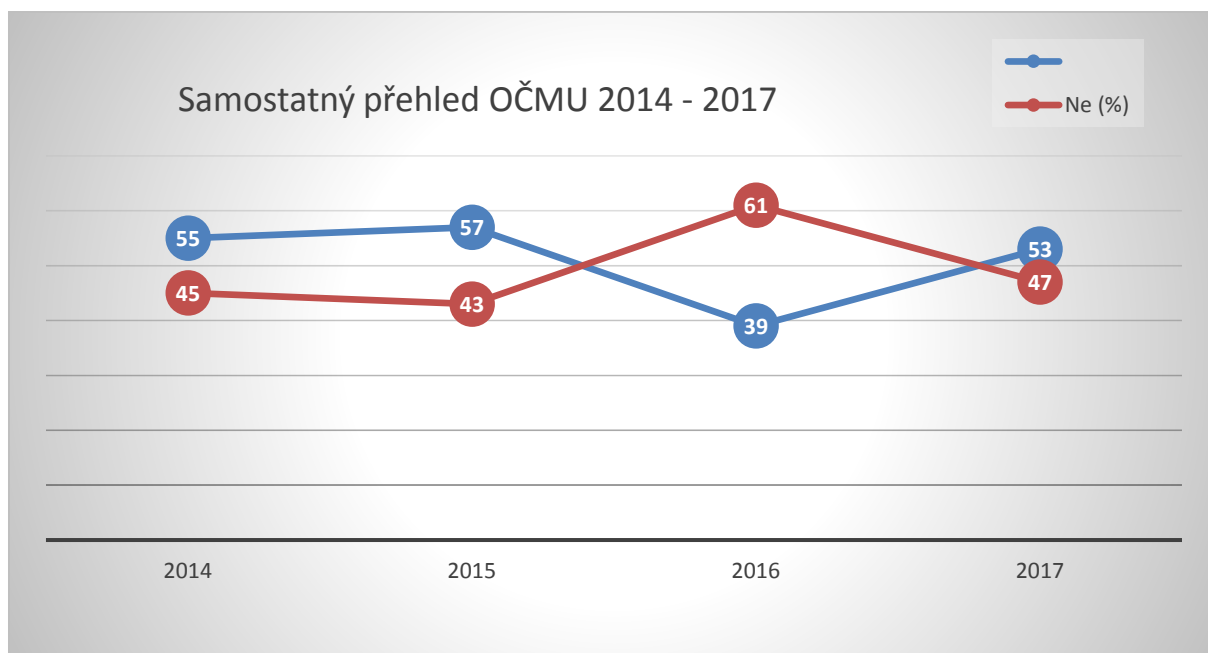
Počet vydaných osvědčení v letech 2014 - 2017

Tabulka č. 4

Graf č. 7

Vývoj postoje k zavedení samostatného předmětu v OČMU

Graf č. 8

Na grafu č. 8 je znázorněn vývoj postoje k zavedení samostatného předmětu, jehož obsahem byla problematika ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k ochraně státu.

V letech 2014 a 2015 nebyl velký rozdíl mezi zastánci nového předmětu a těmi, kteří byli proti jeho zavedení. V roce 2016 převyšoval názor na **nezavádění** nového předmětu, a to **61%** ze všech dotázaných. **V roce 2017 se křivka opět vrátila k výchozím hodnotám z let 2014 a 2015, kdy se respondenti opět přiklání k zavedení samostatného předmětu s obsahem problematiky OČMU.** Rozdíl hodnot v roce 2016 může vycházet i z malého počtu respondentů, kterých bylo 106, oproti roku 2014 (298 respondentů), 2015 (217 respondentů) a 2017 (177 respondentů).

Z evaluačních dotazníků nadále vyplývá, že délka praxe nerozhoduje v názoru na zavedení samostatného předmětu. Příznivci nového předmětu argumentují nutností zavést předmět v dnešní době, plošně, celostátně. Někteří pak uvádějí, že mají již problematiku OČMU ve výuce zařazenou.

Kompletní přehled odpovědí je uveden pod vyhodnocením otázky 4B dotazníku.

Je nezbytné dodat, že za těmito výsledky stojí především výborná připravenost lektorů HZS jak po stránce organizační, tak po stránce pedagogické, což je mnohými dotazovanými opětovně oceňováno.